

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 191. — ŠTEV. 191.

NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 14, 1912. — SREDA, 14. VEL. SRPANA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX.

Zagrebški "veloizdajniški" proces Prizetek senzacijonelne razprave.

ZDRAVNIŠKI IZVID GARNIZIJSKE BOLNICE V BUDIMPEŠTI PRAVI, DA JE JUKIĆ PSIHOPATIČNE NARAVE. DOKAZI ZA TO BOLEZENIMA KRONIČEN ZNAČAJ TER JE PODEDOVANA.

VLADA ZAPLENILA VSE ČASOPISE.

DRŽAVNI PRAVDNIK ODKLONIL PREDLOG, DA SE PREIŠČE DUŠEVNO STANJE OBTOŽENEGA JUKIĆA. SUROVO VEDENJE OROŽNIKA V SODNI DVORANI. PREČITANJE OBTOŽNICE.

Poročali smo včeraj, da je bil obsojeni atentator na kraljevsko-ga komisarja Cuvaja, pravnik Luka Jukić na smrt na vešnici, medtem, ko so bili obsojeni njegovi tovarisi v šest, oziroma pet in polletno ječo. O tej obravnavi, za katero je vladalo po vsej Evropi največje zanimanje, posebno pa med Slovani, smo dobili obširnejše poštno poročilo, katero zamenemo priobčevati z današnjim dnem:

Zagreb, 29. julija.

Ob velikanskih "varnostnih" pripravah se je danes prvič namanjeni proces proti dvanajstem dijakom, ki jih državno pravništvo v Zagrebu toži:

Predsednik: Mirujte!

Jukić: Jaz ne morem mirovati, dokler ostanejo na Hrvaskem takci zločini nezakonani.

Predsednik: Bodite mirni! To je prostor, kjer se vrši pravo in pravčnost.

Jukić: Na Hrvaskem ni ne prava ne pravčnosti.

Predsednik: Sedite, drugače vas moram kaznovati!

Jukić: Preden sodite mene, sode pravega krive! (Jukić se de.)

Predsednik: Pričenja se glavna razprava proti Jukiću, obtoženemu hudodstvu umora.

Jukić: Zločinec je kraljevski komisar!

Predsednik dà poklicati priče, ter jih po formalnem opominu, da morajo govoriti čisto resnico, odpusti do srede. Nato vpraša Jukić: Kdo je vaš zagovornik?

Jukić: Meni ni treba zagovornika: Kdor sem, ne more drugače braniti, prime za palico, pa bi je na desno in na levo.

Predsednik: Mirujte! Saj ste bili v preiskavi zelo mirni.

Na vprašanje o generalijah od-klanja Jukić odgovor.

Ostali obtoženci oddajo mirno svoja generalija. Ko je na vrsti 18letni dijak realne gimnazije Cesarec, ga vpraša

Predsednik: Ste li rimske-katoliške vere?

Cesarec: Pričevajo me tja.

Nato utemeljuje Jukićev zagovornik dr. Prebeg svoj predlog, da naj se Jukić zaradi svojega duševnega stanja zdravniško opaže.

Dr. Prebeg se pozivlje na zdravniško izpravilo garnizijske bolnice v Budimpešti, v katerem pripisujejo zdravniku Jukiću dražljivo slabost kot izraz psihopatične nature, katero označujejo trajne depresije in zmelenjanje; napolje trajno hujšanje.

Psihopatično naturo karakterizirajo slediči znaki degeneriranja: Desna punčka je manjša od leve; uhlja sta pričrsta. Bolezen se je razvila tekmo službe iz priznega razpoloženja. O poteku bolezni pravijo vojaški zdravniki, da je bolezen kronična; zdravljenje je imelo dober, toda ne trajen uspeh. Nadalje izrekajo vojaški zdravniki mnenje, da je okrejanje pač mogoče, toda še v nem ali ved letih, ter da je za vojaško službo povsem nesposoben.

Naposlед opozarja dr. Prebeg, da

sta bila Jukićev ded in oče umor.

Sodišči se je ena njegovih se-

ter v deželnih umobolnic v Sarajevo.

Naposlед omenja dr. Prebeg, da je policija našla bombo, ki je bila skrita na Šalati in bi

bila takrat lahko preprečila aten-

at; s svojo nemarnostjo je za-

grešila, da se je napad mogel iz-

vrišti. (Kdove, če je bila samo nemarnost?)

Dr. Popović predlaga, da se preišče duševno stanje obtožencev, ki so s sodnim predsednikom Wenderjem na čelu v dvorani. Sedeži časniških poročevalcev so go-

Rosenthalov proces. Zanimiva razkritja.

Becker je imel v različnih bankah, ki pa niso še vse preiskane, \$58,845.

NOVE IzPOVEDBE.

Whitman zagrozil bankirjem, da jih stavi pred poroto, ako ne pričajo.

Zelo varčen človek je bil obtožen policijski poročnik Becker. Okrožni pravnik Whitman je včeraj dognal, da ima Becker v štirih različnih bankah naloženih \$58,845, vendar pa priča, da bo ta svota narasla na \$200,000. Preiskali nameči niso še 5 bank, katerih je Becker zaupal svoj "težko" prisluženi denar. Kot policijski poročnik je zasluzil Becker na leto \$2250. Gori navedeno svoto bi si mogel prizbraniti v 25 letih, akbi ne bil izdal niti centa.

Vlaganje v banke kažejo, da je pričel takoj "hraniti", kakor hitro je postal načelnik "Strong Arm" oddelka. Razvrentega ima Becker še dve varni depozitni shrambi, kateri sedaj strazio noč in dan uslužbenec okrožnega pravnika. Whitman je le z grožnjami dosegel ta sijajni vspeh. Bankirji niso hoteli dati nikakih informacij, dokler jim Whitman ni zagrožil, da jih vse postavi pred veliko poroto. Ta grožnja je imela vpliv. Bankirji so imenovali komite in ta je predložil zadnje Clearing House komiteju.

Denar je vlagal Becker sam ali pa njegova žena. Velika porota je zaslila včeraj 6 prič, kojih izpovede bodo povzročile nove obtožbe. Rose in Weber sta ponovila prejšnje izpovede. Weber je izjavil, da so smatrali vsi igralec policijo za vsemogočno. Th. Coupe, ki je posvedal Whitmannu pravo številko sivega avtomobila, je ponovil prejšnjo izjavo, da je bil Dago Frank eden pravih morilcev Rosenthala in da se je odpeljal s sivim avtomobilom od kraja umora. Drugi mož, Trost, je 5. t. m. obdel v sedmoga umrl. Imel je baje \$4000 v banki ter bil zavarovan za \$2000.

Pritlikav novtrojenc.

Philadelphia, Pa., 13. avg. — Tu so artileri neko Friedo Trost, katero dolža, da je v prvem tednu zakona zastrupila svojega moža. Prijeti so tudi nekega Edmunduna Gueneka, ki je služil pri zakonskih. Pridržali so ga kot glavno pričo v zaporih. Ta slučaj obeta včetve v dvetretinska večina moralata steti 176 glasov, aka se vpoštevata tudi glasove, označene s besedo "navzoči". Da je zbornica pregala predsednikov veto, je posledica dejstva, da so prišli tudi v republikanskih krogih do prepričanja, da zahteva ameriški narod nekako tarifne revizije ter da bo pri prihodnjih volitvah glasoval za poslanec, ki bodo delovali v tem smislu. Kako bo to glasovanje vplivalo na senat, je še zagotekta. Vendar se pa republikanci ne bodo mogli več skrivati za predsednikom in bo vsa za svojo osebo odgovoren. Kdor bo glasoval proti reviziji tarifa, ali se vzdržal glasovanja, bo moral odslej veljati kot nasprotnik tarifne revizije. Verjetno pa ni, da bi senat preglasil predsednikov veto. Vsekakor bo do pa morali senatorji z barvo na dan.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Duhovniki — voditelji monarhičnega gibanja na Portugalskem.

Lisbona, Portugalsko, 13. avg. — Vlada vsaki dan odkriva nove monarhistične zarote, pri katerih kaj pridno sodeluje duhovniki in redovniki vseh vrst. Zapirajo so toliko duhovnikov, da so kloštri spremeni v državne ječe. Ko so razkrili monarhistično zaroto v Braga, je pobegnil 150 monarhistov v spremstvu 26 duhovnikov v gozdove. Zasedovalo jih je vojska ter jih po ljutem boju premagalo. Državne oblasti izjavljajo, da so v prvi vrsti duhovniki krivi monarhističnega gibanja ker podpihajo ljudstvo na vstajo. Dalje pravi vlada, da ne bo odslje naprej nič več priznala ter da bo vse uporne duhovnike kaznovano ali pa deportacijo. Vsi vodilni portugalski monarhisti so se izselili v Brazilijo in v Rio de Janeiro je glavni stan revolucionarnega gibanja.

Strupeni medeni tedni.

Philadelphia, Pa., 13. avg. — Tu so artileri neko Friedo Trost, katero dolža, da je v prvem tednu zakona zastrupila svojega moža. Prijeti so tudi nekega Edmunduna Gueneka, ki je služil pri zakonskih. Pridržali so ga kot glavno pričo v zaporih. Ta slučaj obeta včetve v dvetretinska večina moralata steti 176 glasov, aka se vpoštevata tudi glasove, označene s besedo "navzoči". Da je zbornica pregala predsednikov veto, je posledica dejstva, da so prišli tudi v republikanskih krogih do prepričanja, da zahteva ameriški narod nekako tarifne revizije ter da bo pri prihodnjih volitvah glasoval za poslanec, ki bodo delovali v tem smislu. Kako bo to glasovanje vplivalo na senat, je še zagotekta. Vendar se pa republikanci ne bodo mogli več skrivati za predsednikom in bo vsa za svojo osebo odgovoren. Kdor bo glasoval proti reviziji tarifa, ali se vzdržal glasovanja, bo moral odslej veljati kot nasprotnik tarifne revizije. Verjetno pa ni, da bi senat preglasil predsednikov veto. Vsekakor bo do pa morali senatorji z barvo na dan.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJIN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRIZORI Z VELIKIH VOJAŠKIH VAJ.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GL

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily,
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
address of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

za celo leto velja list za Ameriko in	\$3.00
" pol leta	1.50
" leto za mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
Europa za vse iste	4.50
" " pol leta	2.50
" " tetrt leta	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisu in osobnosti se ne
natisnejo.

Denar naj se blagovoli pošljiti po —

Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
bilvalče naznani, da hitreje najde-
mo naslovnika.

Dopisom in pošljitvam naredite ta na-
slov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

**"Jugoslovanska repu-
blika".**

—o—

Včeraj smo morali poročati
med brzjavnjimi vestmi na prvi
strani, da je bil v Zagrebu obso-
jen mladi pravnik Luka Jukić na
smrt na vešalih, več njegovih so-
krivev, mladeničev v starosti od
15 do 22 let, pa so doletete viso-
ke zaporne kazni.

Znano je našim rojakom v A-
meriki, kako zlostne razmere
vladajo na Hrvaskem. Hrvat, ki
se priznava za takega, pod madža-
ronsко vlado ne najde pravice.
Razna zatiranja in nasilja so na-
dnevni red. znana vsakomur,
kdo se količaj zanima za slo-
vensko gibanje v blaženi Avstro-
Ogrski. Krono vsemu pa je po-
stavila ogrska vlada s tem, da je
preklicala za Hrvaska ustavno
zajamčene pravice in postavila za
kraljevskoga komisarja doted-
njega bana, Slavko pl. Cuvaj. Ta
"človek" ni popolnoma nč
drugega, kakor navadno orodje
v rokah madžarske vlade. Pod
njegovo režimom so se že prej,
predno je bil postavljen kraljev-
skim komisarjem, dogajale neču-
vene krivice Hrvatom v njihovi
rodni domovini. Umevno je, da
je postalo še slabše, ko je dobil
Cuvaj vso, neomejeno oblast v
roku.

Še bolj umevno je, da je v gla-
vah nekaterih preveč rodoljubnih
mladeničev dozorela misel, da bi
se obrnile razmere na Hrvaskem
na boljše, če bi odšel — rad ali
nerad — kraljevski komisar Cu-
vaj, oziroma vsakateri, ki nimata
čustvovanja za težnje zatirave
hrvatskega naroda.

To misel je nameraval udej-
stviti pravnik Luka Jukić s tem,
da je poskusil dne 8. junija ustre-
lit komisariju Cuvaja. Napad se
ni posrečil, pač pa je atentator
uničil življenje dveh osebno ne-
delžnih javnih funkcionarjev,
vsled česar bi ga moral sodišče
glasom zakona obtožiti napada z
namenom umora, ter izvršenega,
četudi ne nameravanega umora.

Zgodilo se je pa drugače. Dr-
žavno pravdinštvo je takoj začelo
z obsežnimi preiskavami, ka-
terih vseh je bil, da je tožil dr-
žavnemu pravniku Jukiću in njego-
ve pojedače ne sicer veleizdajstva,
ampak — zarote, katere končni
cijelj je bila vstanovitev jugos-
lavanske republike s pomočjo bomb
in revolverjev!

Sedaj pa poglejmo, kakš-
"zarotnik" je obozido zagreb-
ško sodišče. Poglavar zarote, na
smrt na vešalih obsojeni pravnik
Luka Jukić, je star 25 let, naj-
starejši vseh. Druge glave "ob-
sežne zarote" so dečki in mlade-
ničci (najmlajši in "najvearnej-
ši" Gjuro Cvijić je star 15 let, ki
je bil obsojen v šestletno ječo),
in ti so bili tako nevarni za ob-
stoj kraljevine Hrvatske pod
madžarskim režimom.

Sodba je izrečena, Jukićeva
glava je najbrže zapadla, ino-
zemstvo ima pa zopet več vzroka,
da gleda ironično na "vele-
vlast", ki ima strah pred takore-

koč otroci in jih je tirala pred
tribunal ter — na vislice!

Ni še rečeno, da ne nastane
mogočna jugoslovanska republi-
ka, a vstanovitelji bodo drugi
možje, dasi je mogoče vsadila se-
me — mladenička kri.

Močna mornarica - velike važnosti za Združene države.

—o—

Največje važnosti za državlja-
na Združenih držav, rojenega v
inozemstvu, je, da imajo "Združ-
ne države močno mornarico. Ve-
levlasti v Evropi in Aziji se prav-
nije ne boje države, ki ima le slabo-
in zastarelo mornarico. Močna
mornarica pa vzbujata spoštovanje
in respekt, kar je največje važno-
sti za državljan, ki potuje po
tujih državah ali se mudri tam po
kupičkih opravkih. Znano je,
da potuje vsako leto na tisoče v
inozemstvu rojenih državljanov
Združenih držav v deželi in kra-
je, kjer jim je tekla zibel. Ako ve-
dotična država je prepicana, da imajo
Združene države močno
mornarico, ki zna varovati svoje
sodeželane in kaznovati one, ki
se preprečijo nad amerikanskimi
državljanji, potem bo ravnala z
amerikanskim državljanom pri-
jazno in vladno. V času ogrske
revolucije je avstrijska vojna la-
dija "Hussar" vložila nekoga O-
gra, ki je nameraval postati ame-
rikanski državljan. Poveljnik a-
merikanske mornarice Ingraham
je obrnil svoje topove proti av-
strijski ladji ter zahteval, da se
jetnika izpusti, kar se je tudi
zgodilo.

Take mornarice potrebujemo,
ki zna in more varovati koristi
in življenje vseh državljanov, naj-
sobi rojeni v inozemstvu ali pa v
Ameriki. Mornarica mora imeti
na razpolago veliko vojnih ladij,
in sicer v mirnem času, ako si hoče
priobediti ugled pri tujih naro-
dih, v vojnem času pa, kadar gre
to, da si pribori sijajnih zmag
Amerikanske vojne ladije so si
priborile zmago pri Manili in
Santiago ter razdejale špansko
brodovje. Ako hočemo, da nas
zavojimo, da se izpusti, kar se je tudi
zgodilo.

Take mornarice potrebujemo,
ki zna in more varovati koristi
in življenje vseh državljanov, naj-
sobi rojeni v inozemstvu ali pa v
Ameriki. Mornarica mora imeti
na razpolago veliko vojnih ladij,
in sicer v mirnem času, ako si hoče
priobediti ugled pri tujih naro-
dih, v vojnem času pa, kadar gre
to, da si pribori sijajnih zmag
Amerikanske vojne ladije so si
priborile zmago pri Manili in
Santiago ter razdejale špansko
brodovje. Ako hočemo, da nas
zavojimo, da se izpusti, kar se je tudi
zgodilo.

Republikanska stranka, katera
je nominirala sedanjega predsed-
nika Tafta zopetnim predsedni-
kom, je v zbornicu glasovala za
to, da se v tem letu zgradita dve
novi vojni ladji. Demokratična
stranka, ki je nominirala Wood-
row Wilsona kandidatom za
predsedniški stolec, je bila v kon-
gressu proti tem predlogu. Le-
nekaj rodoljubnih demokratov je
glasovalo za nove vojne ladije:
večina demokratov v zbornici je
izrekla proti pomnožitvi zvez-
ne mornarice.

Ako zmagajo demokrati pri
prihodnjih volitvah, bodo zvezna
mornarica veliko trpela vsled te-
ga in veselje bodo občutile le dru-
ge države. V deželah, kjer ne-
ljubijo Amerikanec, bodo zlo-
rabljali amerikanske državljanje,
in države, ki se žele kakega ozem-
ija v Južni Ameriki, bodo izvede-
le svoje naklepe ter se ne bodo
potrebovali s novih zmag.

Republikanska stranka, katera
je nominirala sedanjega predsed-
nika Tafta zopetnim predsedni-
kom, je v zbornicu glasovala za
to, da se v tem letu zgradita dve
novi vojni ladji. Demokratična
stranka, ki je nominirala Wood-
row Wilsona kandidatom za
predsedniški stolec, je bila v kon-
gressu proti tem predlogu. Le-
nekaj rodoljubnih demokratov je
glasovalo za nove vojne ladije:
večina demokratov v zbornici je
izrekla proti pomnožitvi zvez-
ne mornarice.

Ako zmagajo demokrati pri
prihodnjih volitvah, bodo zvezna
mornarica veliko trpela vsled te-
ga in veselje bodo občutile le dru-
ge države. V deželah, kjer ne-
ljubijo Amerikanec, bodo zlo-
rabljali amerikanske državljanje,
in države, ki se žele kakega ozem-
ija v Južni Ameriki, bodo izvede-
le svoje naklepe ter se ne bodo
potrebovali s novih zmag.

V inozemstvu rojeni državlja-
ni, ki žele, da imajo Združene
države močno mornarico in ki mo-
žejo, da bi se v amerikansko
zemlje vgnezdale tuje vlasti, bo-
do glasovali za predsednika Tafta
in za republikance. S tem bo-
do tudi pokazali, da si žele moč-
ne mornarice, ki je zmožna varo-
vati Združene države in njih dr-
žavljane, najsibo kjerkoli...

Novodobno suženjstvo.

Angleški generalni konzul v
Peru je sporio angleški vladni
strohativo obtožbe raznih angle-
ških industrijalnih in trgovskih
držav, kako ravnajo z ljudmi, ki
so zaposleni v njihovi službi. Po-
ročal je zlasti o takozvani Ama-
zon Company, ki je dobila 4000
ton gumija na ta način, da je pri-
nabirano gumijo poginilo okrog
30.000 Indijancev. Se huje kakor
z možkimi pa so uslužbenici te
države ravnali z indijskimi žen-
ami in otroci, ki niso bili spo-
sobni za delo, dočim so možke de-
lave pustili umirati gladu, jih
zadavljali, obglavljal in streljali
kakor divje zveri. Poročilo ge-
neralnega konzula je v vsej An-
gleški pobudilo velikansko sen-
zacijo.

Zelo zanimiva knjižica!
14 slik. - Cena 40 ct. - 3 za \$ 1.00.

Slovenske vesti in dopisi.

—o—

Razprava proti Jukiću. — Či-
tatele našega lista opozarjamо
na poročilo o obravnavi proti a-
tentatorju na hrvatskega kralje-
vskoga komisarja Cuvaja, Luka
Jukiću in tovarišem. Kakor smo
poročali včeraj med brzjavnjimi
vestmi, je bil obsojen Jukić na
smrt na vešalih, njegove tovariše
je dohitelja visoka zaporna kaz-
en. Clevelandu je rojak, ki ni mogel
prevhaliti krasne Floride. Tudi
kupil je tam in menda obenem
prevzel agenturo, ker bi sicer ne
vabil tako ljudi v to deželo. Neki
Hrvat, ki je delal na njegovem far-
mi, mi je rekel, da je bil tam 8
mesecev in da so postali 25 zabo-
jev oranž, pridelek 30 akrov. Kje
so torej tisti tisoči? Po mojem
imenju morajo zemljišča agenti
neizmerno dobro zasluziti, ker bi
sicer ne vracali stroškov, ako ko-
mu ne ugaja. Kje pa je potem
njenih zasluzek? Pa kaj govorim?
Njim vendar ni za zasluzek, ampak le za blagor naroda! Med
vrstami čitam, da je prodal naš
zastopnik v 2 mesecih 3000 akrov
Svedom in Danceem. Jaz sem pa
prejel 32 pism in mislim, da bom
lahko prodal 6000. Kupil pa je
samo eden. Zakaj pa prodajale
sam ne kupi in se naseli? Naj
prične obdelovati zemljo ter naj
nato poroča čisto resnico, da ka-
tero mora biti tudi odgovoren. O-
menim naj, da je isti, ki ponuja
40 akrov zaston, že več let stal-
no naseljen in da je krog njega
veliko Slovencev, ki bi ga že
nugnali preko meje. Resnica je,
da je med rojaki nevošljivost,
a ne prikupev, pač pa med a-
genti, ker gleda vsak na to, kdo
bo več zasluzil na račun lepih be-
sed. — Fran Kožel, 4429 Aspen-
ville Ave., Collinwood, O.

Chisholm, Minn. — Sporočam
vam, da prav dobro napreduje
ulica železnica v Chisholmu. V
rudnikih se tudi dobro dela in je
lahko dobiti delo. Kogar veseli
se pribor, pač pa se tudi dobro
deli. Veselica je bila tudi
Chisholmu prodajale late. Sva-
rini rojaki, naj ne kupujejo lo-
tot, ker z loti ne bo nič. Veliko
boljšje je, ako si kupite kmetij, kot
samo jih kupili jaz in mnogo
drugih rojakov tukaj in v okolici.
Jurij Mihič.

Winterquarter, Utah. — Win-
terquarter je dobro znana sloven-
ska naselbina, kjer prebiva kakih
200 rojakov s svojimi družinami.
Poletje podpornih društva se je
jelo razvijati Pevsko, dramatično
in tamburaško društvo pod seda-
njim novim voditeljem g. Iva-
nom Berliskom. Vse je kot preno-
jeno in priredili bodo igro iz ča-
sa, ko je Vodnik zapel svojo pe-
sim "Hirinja vstan". Dejanje igre
se vrši leta 1789 v palaci znane-
ga barona Zoisa. Rojaki so tu ve-
činoma zaposleni v premogokop-
ilih. Dela se dobro, le težko je de-
lo dobiti. Te dni je prisel iz bol-
nega rojaka Zupančiča, kjer je bil
po letu. Prehlad se je bil v vole-
zni so mu bili v tolažbo so-
brati, ker je spadel k par dru-
stvom. Nedavno je poročil škof
v Salt Lake City dobro znanega
rojaka Frana Markušeka z gospo-
darstvo, gospodinjstvo, le-
te povesti, razprave o naših gi-
banjih in zanimivosti iz celega
sveta. Pošli denar na:

Naš Gospodar,
2616 S. Lawndale Avenue,
(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

NAZNANILO.

Slovenec v Johnstownu, Pa.,
in okolici se naznana, da bodo
dne 17. avgusta zvezec ob 7. uri
v občini pokopališču. Vsak
društvo naj pošlje k seji vsaj
deputacije in skleniti bodo naj-
boljše. Blagoslovilje se vrši 25.
avgusta popoldne.

Z bratiskim pozdravom
Odbor za slov. pokopališče.

OPOMIN.

Vse one, ki mi kaj dolgujejo,
opominjam, da se v kratkem pri-
meni zglašilo, ker inače sem pri-
moran napram njim pravno po-
stopati, da do svojega pride-
mora. Frank Jenščik,

53

Slov. Delavska

Podpora Zveza

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania,

s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URADNIK:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1. Conemaugh.
Podpredsednik: JAKOB KOCJAN, Box 268, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJEM SITTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
Poverni tajnik: ALOJZIJ BAVIDEK, Box 1. Dunlap, Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 274, Thomas, W. Va.
II. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ ROMBAC, 1669 E. 33rd St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOSIP SVORODA, 638 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 204, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 224, Primero, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. M. BRALLIER, Grove St. Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so ujedno predeni, po
vijiji denar naravnost na blagajniku in nikog drugemu, vse dopise pa
na glavnega tajnika.

V slučaju, da opazijo drustveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali
sploh kjerisibod v poročilih glavnega tajnika kakre pomankljivosti, naj
to nemudeno naslanjo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje po
gravi.

Društveno glosilo: "GLAS NARODA".

Gorolomov.

Portret, naslikal ga bolgarski Ivan Vazov.

(Dalje.)

Srbska vojna je bila napovedana. Kraj je bil divji in pust. Vrhunec je bil divji in pust. Vrhunec ni bilo nikakih znamenj, da je sovražnik blizu.

Toda ona je bila magnet za Rumelijo, katero je rešila turške vojske in opustošenja ter deloma tudi Plovdiv, iz katerega je izvabila ono legijo. Poslednja je bila prisiljena, bodisi tudi na videz, pokazati svojo hrabrost v borbi ne le z neoboroženimi državljanji, marveč tudi z zunanjim sovražnikom. Toda tu so se legionisti razprili; nekateri so se vdinjali za vojaške pisarje, drugi so se zbrali v tropu prostovoljev, kiso jaka hrumeče in zmagovalnimi odri

nili iz Plovdiva, toda na poti proti Slivnici so se topili kakor kafra; večina njih pa je ostala v Sofiji kot politiki in novinarji. Gorolomov se je dal vpisati za prostovoljca pri konjeni z nekaterimi bivšimi tovarisi iz gimnazije. Med njimi je bil tudi Spasov, sedaj že učitelj. Dirajoči oddelek, v katerem je bil, se je nahajjal na srbski meji nekje blizu reke Timoka. Njegov namen je bil: neprestanovno vznemirjanje Lješanina in ugonabljanje njegove moči. Toda zaresno se oddelok s sovražnikom še ni srečal doslej.

Povišan je v častnika v nagradu za svoje politične zasluge, se je Gorolomov zelo hudoval na usodo:

"Resnica, mi nimamo sreće! Vojna bo skoraj končana, mi pa bomo prisiljeni, sramotno se vrniti domov, ne da bi bili zamejali svoje kroglice s sovražnikom... Najhujše pa to preseda meni, ki sem na vrat na nos pritekel semkaj iz Curiha... Ali je mar to vojna? Pravečati škan-

dal!"

"Bratje!", nadaljuje, "sedaj se svojo hrabrost... Do polnoči si pojmemo, potem pa napademo vas."

Vojaki so se razveselili in oživili. Samo Gorolomov je zbledel, ne vede, kaj se godi okrog njega. Novica o bližnji bitki ga je popolnoma poparila. Sel je iskat povojnika ter stopil k njemu.

"Kaj želis, Gorolomov?" vpraša ga zaupljivo povojnik, ki je bil odločen človek, toda naklonjen Gorolomovu.

"Gospod Radinov, ali ste zares sklenili, napasti po noči vas?"

"Ali res nisi slišal? Si li pravil, kar je treba?"

"Toda to je nevarno za naš oddelok."

Kapitan ga nemirno pogleda.

"Gospod Radinov, naš oddelok je sestavljen večinoma iz gimnazcev, in sicer prostovoljev... Mislim, da nam ni treba jih izpostavljati."

"Kaj vse mi to godeš, Gorolomov?"

"To niso navadni prostaki."

"Mar imajo prostaki po dve duši!"

"Toda to je bolgarska inteligencija!"

"Tem bolje. Inteligencija se bo borila še z večjim navdušenjem. Zato smo tudi prišli semkaj."

"Toda inteligencija..." jame uporno nadaljevati Gorolomov.

"Gospod poročnik! Tukaj se ne presuje, marveč uboga!" seže mu povojnik v besedo. "Kaj zato, če je to inteligencija?"

Vpraša se le, ali res predstavljaljajo vi inteligencijo Bolgarske?

V vrstah naše vojske je še na tisoč inteligentnih ljudi. Če kažeš je treba prijeti stotino častnikov z višjo izobrazbo. Vsi gredu v boj brez mrmarjanja. Sravnata!"

"To so same fraze... Povej raješ resnico: ne ljubi se ti umreš, saj razumeva drug drugač?" odvrne Gorolomov.

Spasov se je čutil razčljenjeno. "Ko bi bilo tako", reče, "ne hodil bi sedaj tukaj s teboj. Gorolomov. Vrhunec tudi jaz moram reči, da je tvoja hrabrost dovolj..."

"Ne draži me... dejanja sama pokazejo... Ti se očividno ne pozaš mene in mojega značaja. Jaz govorim: à la guerre comme à la guerre... Kdor ore na vojno, pa zraven misli na mir, on ni vojak. Brenčanje in življanje krogelj mi je prijetnejše od Beethovenove godbe."

Na večer je dospel oddelok k vnožju nekega skalnatega hriba.

Na večer je dospel oddelok k vnožju nekega skalnatega hriba.

rinil iz prenočišča. Brez šuma je zaslišal iz daljave streli. Njegov prišel iz doline, zavil okrog gricja ter dospel na ravan, presekan s tehini jarki in rovi. Na vzhodu je nekoliko svitalo, toda zemljo je še pokrivala črna tema. Ježdeci so bili podobni sencam; noben glas sе ni ozval. Samo pot konj po mokri zemlji je dral giubo tišino.

Vas, katero so hoteli napasti, bila je že jako blizu. Začela je svitati. V Gorolomovu je umiral sreča. Še nekoliko minut, misil si je, in prekobilom se s konja, zadev od sovražnikove kroglice...

Vsak korak naprej je smatral za korak k smrti... Čutil je, da mu je lice obledelo kakor mrljci, da čez kratko časa ne bode zmoženi skravati več svojega strahu, niti rešiti iz nevarnosti svoje življenje...

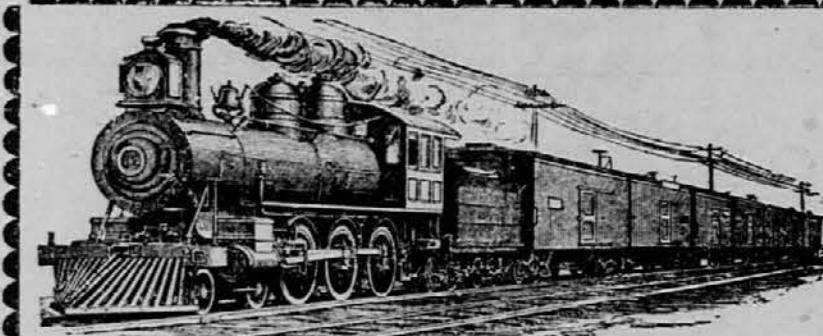
Na beg ni bilo skoro močne mislit. Vsaka minuta mu je bila draga in nenadomestljiva. Oddelek je že korakal v novi jarek, za katerim se je imel pripraviti k napadu. Jarek je že zakrivala gosta megla. Gorolomov ni premisljeval dalje: ustavl je konja, počkal, dokler se ježdeci niso skrili v jarku, nato pa na vso moc zdrjal nazaj po dolini. Pobegnil je!

Gorolomov je bil podoben človeku, ki hodi na krog v spanju, ne vede, kaj hoče in kam gre. Že je prijezdil precej dalje, ne da bi vedel, kam in po kaj. Nebo se je vedno bolj jasnilo; vrhovi grmičja in mladih dreves se so kazali vedno bolj razločno iz mraka. Gorolomov je čutil, da se bliža propasti: oddaljil se je od tovarishev, ne sluteč, kaj ga doleti tam sprejaj. Damilo se je. Pred ubežnjkom se je razprostila košata, črna gora. Napoti se k njej. Dospesvi v goščavo, si odahne, svede, stopi s konja, ga privede, nato pa sede in jame premisljevati, kaj hoče začeti sedaj. O, kako mu je bilo žal za "Markom Kolenom"!... Toda ono je daleč, jeko daleč!... Šele sedaj je spoznal, kako bedasto je postopal, ko je izpostavljal življene v nevarnost.... Medtem je

* * *

Vojna se je pretrgala s pirotskim premirjem.

(Dalje prihodnjič.)

NAZNANILO.

Vsem našim cenjenim naročnikom naznajamo, da budem od sedaj naprej imeli cene naših pristnih domaćih pijač, priobčene od časa do časa v časopisu "Glas Naroda".

Brinjevec zabol 12 steklenic \$13.00

Tropinjevec " " " 12.00

Slivovka " " " 12.00

Cognac " " " 12.00

Kneipovo grenko vino " " " 6.00

Cena na galone.

Slivovka galoni \$2.75

Tropinjevec " 2.75

Cognac " 2.75

Whiskey " 2.00

Vino domače rdeče " .40c.

Za obila naročila se priporoča.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 St. Clair Ave., Cleveland, O.

POZOR!

Svoji k svojim. Nepozabite tega.

Podpisani priporočam svojo dobro založeno grocerijsko trgovino vsakovrstnega načinjega blaga, po najnižjih cenah. V zalogu imam fino olje in dobre klobase narejene po starokrajskem načinu, kakor tudi vse druge take jedila, katera naš narod ljubi. Vozim na dom. Pošiljam naročila iz vseh mest po ekspres C. O. D.

Ako hočete poslati denar v stari kraj, plačati naročino za list "Glas Naroda" ali kaj enakega, izvršujem zanesljivo, hitro in točno ker sem pooblaščen zastopnik g. Frank Satser.

Za obilen obisk in mnogo naročil se priporočam

FRANK JURJOVEC

1801 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Honest LONG CUT 5c TOBACCO

Bogat, popoln,
čist okus od pričetka
do konca

NAREJEN V
NEW YORK

NI NAJVEČJI ZAVITEK -- TODA JE NAJBOLJŠA VRSTA

Jamčeno, da je popolnoma svež. — Pazi na datumna pečati.

NAPRODAJ POVSOD.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

A. J. KRASHOWITZ

Oakford Ave., Richwood, W. Va.

trgovina z mešanim blagom

Pri meni dobite vsakovrstno špecerijsko blago, najfineje sveže in suho meso, vse po najnižjih cenah. Imam veliko zalogu finih svežih in suhih klobas, gnjati in plečet.

VSE JE PRIPRAVLJENO IN PREKAJENO PO DOMAČI ŠEGI.

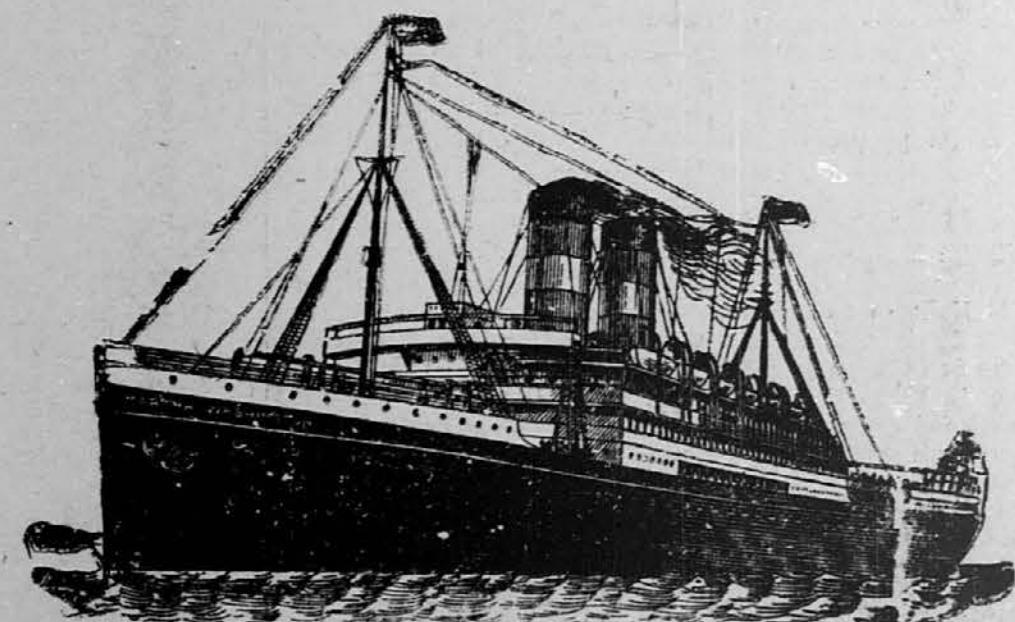
ROJAKI! Ne hodite k tujcem,
ki vas že toliko časa do kosti
glodajo, temveč podpirajte
domačo obrt to je svojega rojaka.

SVOJI K SVOJIM!

Avstro-Amerikanska črta

preje bratje Cosulich!

Najpripravnajša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reke.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so des

TRSTA 85.60

LJUBLJANE 85.60

REKE 85.60

ZAGREBA 86.26

KABLOVOA 86.26

Na Martha Washington stane \$8.00 vol.

II. RAZRED d6

TRSTA ali REKE: Martha Washington \$65.00, drugi \$60 do \$65.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.